

LUCEAFĂRUL DE MIHAI EMINESCU
SEMNIFICAȚIA TABLOURILOR

TEXT- TABLOUL I (1-43)		IUBIREA DINTRE FATA DE ÎMPĂRAT ȘI LUCEAFĂR
A fost odată ca-n povești, A fost ca niciodată. Din rude mari împărătești, O prea frumoasă fată. Și era una la părinți Și mândră-n toate cele, Cum e Fecioara între sfinți Și luna între stele. Din umbra falnicelor bolți Ea pasul și-l îndreaptă Lângă fereastră, unde-n colț Luceafărul așteaptă. Privea în zare cum pe mări Răsare și străluce, Pe mișcătoarele cărări Corăbii negre duce. Îl vede azi, îl vede mâini, Astfel dorința-i gata; El iar, privind de săptămâni, Îi cade draga fată. Cum ea pe coate-și răzima Visând ale ei tâmpile, De dorul lui și inima Și sufletu-i se împle. Și cât de viu s-aprinde el În orișicare sară, Spre umbra negrului castel Când ea o să-i apară.	- O, ești frumos, cum numa-n vis Un înger se arată, Dară pe calea ce-ai deschis N-oi merge niciodată; Străin la vorbă și la port, Lucești fără de viață, Căci eu sunt vie, tu ești mort, Și ochiul tău mă-ngheață. Trecu o zi, trecură trei Și iarăși, noaptea, vine Luceafărul deasupra ei Cu razele-i senine. Ea trebui de el în somn Aminte să-și aducă Și dor de-al valurilor domn De inim-o apucă: - Cobori în jos, luceafăr blând, Alunecând pe-o rază, Pătrunde-n casă și în gând Și viața-mi luminează! Cum el din cer o auzi, Se stinse cu durere, Iar ceru-ncepe a roti În locul unde piere; În aer rumene văpăi Se-ntind pe lumea-ntreagă, Și din a chaosului văi Un mândru chip se-ncheagă;	Îmbină planul uman-terestru cu cel universal-cosmic; Aspirația spre Absolut a fetei de împărat și nostalgia ieșirii din Absolut a Luceafărului forțează apropierea planurilor într-un spațiu imaginar, ideal: oglinda visului; Tabloul se deschide sub semnul timpului mitic, infinit indicat prin formula care ambiguizează relația dintre real și fabulos: „A fost odată ca-n povești” și se organizează pe coordonatele unui spațiu terestru și cosmic nemărginit Discursul naratorului anonim care deschide poemul este dublat de vocile celor doi protagoniști care dialoghează în visul fetei de împărat; Personaje focalizatoare sunt fata de împărat și Luceafărul de sus. <u>Secvețele tabloului:</u> -portretul fetei de împărat caracterizat prin unicitate (rang și frumusețe), - îndrăgostirea de luceafăr (motivul privirii, motivul oglinzii, motivul visului), - cele două invocații ale luceafărului, -cele două întrupări (ipostaza angelică și ipostaza demonică -motivul romantic al mortului frumos,) – care trădează esența divină, sub aparența umană (natura, atributele umane, pulsionea vieții lipsesc), - propunerile luceafărului, -refuzurile fetei de împărat; - cerința fetei de împărat, -acceptarea sacrificiului de sine; Secvența expozitivă a poemului conferă cadrului de basm atmosfera unui decor romantic, nocturn, având rolul de a defini condiția fetei de

Și pas cu pas pe urma ei Alunecă-n odaie, Țesând cu recile-i scânteii O mreajă de văpaie. Și când în pat se-ntinde drept Copila să se culce, I-atinge mâinile pe piept, I-nchide geana dulce; Și din oglindă luminiș Pe trupu-i se revarsă, Pe ochii mari, bătând închiși Pe fața ei întoarsă. Ea îl privea cu un surâs, El tremura-n oglindă, Căci o urma adânc în vis De suflet să se prindă. Iar ea vorbind cu el în somn, Oftând din greu suspină: - O, dulce-al nopții mele domn, De ce nu vii tu? Vină! Cobori în jos, luceafăr blând, Alunecând pe-o rază, Pătrunde-n casă și în gând Și viața-mi luminează! El asculta tremurător, Se aprindea mai tare Și s-arunca fulgerător, Se cufunda în mare; Și apa unde-au fost căzut În cercuri se rotește, Și din adânc necunoscut Un mândru tânăr crește.	Pe negre vițele-i de păr Coroana-i arde pare, Venea plutind în adevăr Scăldat în foc de soare. Din negru giulgi se desfășor Marmoreele brațe, El vine trist și gânditor Și palid e la față; Dar ochii mari și minunați Lucesc adânc himeric, Ca două patimi fără saț Și pline de-ntuneric. - Din sfera mea venii cu greu Ca să te-ascult ș-acuma, Și soarele e tatăl meu, Iar noaptea-mi este muma; O, vin', odorul meu nespus, Și lumea ta o lasă; Eu sunt luceafărul de sus, Iar tu să-mi fii mireasă. O, vin', în părul tău bălai S-anin cununi de stele, Pe-a mele ceruri să rășai Mai mândră decât ele. - O, ești frumos cum numa-n vis Un demon se arată, Dară pe calea ce-ai deschis N-oi merge niciodată! Mă dor de crudul tău amor A pieptului meu coarde, Și ochii mari și grei mă dor, Privirea ta mă arde.	împărat. Portretul protagonistei, construit din perspectiva naratorului anonim, are funcții multiple: pe de o parte, o singularizează în raport cu lumea căreia îi aparține prin rang/noblete și frumusețe, iar pe de altă parte, o apropie de lumea de sus a luceafărului, prin aspirațiile sale spre ideal. Fata de împărat este surprinsă prin detalii semnificative care îi întregesc portretul: spațiul existențial armonios, dar limitativ („din umbra falnicelor bolți” – ființă a umbrei), mișcarea semnificativă de forțare a limitelor („Ea pasul și-l îndreaptă/ Lângă fereastră”), ipostaza romantic-visătoare a fetei cutreierată de dorul de luceafăr și trăirile care definesc năzuința ei spre Absolut. Văzut din lumea de jos, eroul imposibilei nuntiri apare ca reper astral după care se călăuzesc muritorii, ca entitate cosmică fixă în universul veșnicei curgeri a vieții, ca ființă a luminii într-o lume menită întunericului. Luminând lumea, el intră sub zodia iubirii, dar și a timpului omenesc. Apropierea celor două ființe aparținând celor două lumi este sugerată prin motivul privirii care atribuie iubirii valoare de cunoaștere, prin contemplare, în timp ce motivul oglinzii definește același sentiment ca proiecție în ideal. Întâlnirea celor doi îndrăgostiți, aparținând unor lumi esențial antinomice/opuse, se poate realiza doar în spațiul idealității și al visului. Motivul romantic al visului apare dublu valorizat: ca aspirație umană spre ideal, spre Absolut și ca trăire onirică care favorizează evadarea din lumea realului, din spațiul terestru. Cele două invocații ale fetei au rezonanțele unui descântec de chemare. Astfel, obsedanta chemare a fetei de împărat are valoarea unei formule magice prin care se forțează desprinderea „luminii din lumină” și coborârea ei în planul inferior al materiei. Cele două întrupări ale luceafărului au sensul unui basm al nașterii ființei prin elementele de cosmogonie pe care le conțin: simbolul cercului rotitor, motivul apelor primordiale, motivul elementelor primordiale etc.
--	--	--

Ușor el trece ca pe prag Pe marginea ferestei Și ține-n mână un toiag Încununat cu trestii. Părea un tânăr voievod Cu păr de aur moale, Un vânător giulgi se-ncheie nod Pe umerele goale. Iar umbra feței străvezii E albă ca de ceară - Un mort frumos cu ochii vii Ce scânteie-n afară. - Din sfera mea venii cu greu Ca să-ți urmez chemarea, Iar cerul este tatăl meu Și mumă-mea e marea. Ca în camera ta să vin, Să te privesc de-aproape, Am coborât cu-al meu senin Și m-am născut din ape. O, vin! odorul meu nespus, Și lumea ta o lasă; Eu sunt luceafărul de sus, Iar tu să-mi fii mireasă. Colo-n palate de mărgear Te-oi duce veacuri multe, Și toată lumea-n ocean De tine o s-asculte.	- Dar cum ai vrea să mă cobor? Au nu-nțelegi tu oare, Cum că eu sunt nemuritor, Și tu ești muritoare? - Nu caut vorbe pe ales, Nici știu cum aș începe - Deși vorbești pe înțeles, Eu nu te pot pricepe; Dar dacă vrei cu crezământ Să te-ndrăgesc pe tine, Tu te coboară pe pământ, Fii muritor ca mine. - Tu-mi cei chiar nemurirea mea În schimb pe-o sărutare, Dar voi să știi asemenea Cât te iubesc de tare; Da, mă voi naște din păcat, Primind o altă lege; Cu vecinicia sunt legat, Ci voi să mă dezlege. Și se tot duce... S-a tot dus. De dragu-unei copile, S-a rupt din locul lui de sus, Pierind mai multe zile.	Se întâlnește motivul romantic al mortului frumos și mitul folcloric al Zburătorului. Fiu al cerului și al mării, al soarelui și al nopții, cel care a coborât cu „al său senin” luând chip omenesc are conștiința identității și a unui destin în Absolut. Nucleul faptei nepieritoare este focalizat în ochi, în privire, în vreme ce „al nemuririi nimb” este semnul geniului însetat de cunoaștere, mistuit de povara nemuririi. El o invită pe frumoasa muritoare, mai întâi, în adâncul imensității acvatice, iar apoi în înaltul înfinității celeste, pentru a-i fi regină. Fata îl refuză de două ori deoarece înțelege că această iubire nu este pe potriva firii ei omenești, temându-se a trece pragul dintre lumi și regnuri, deși este devorată de aspirația spre lumina pură. Senzațiile pe care le trăiește fata – de frig cosmic sau arșiță mortală – o fac să-l asocieze pe cel iubit cu o zeitățe. Incapabilă să-l cuprindă în tiparul îngust al minții ei, neputându-și depăși limitele, eroina ratează șansa unei reale comunicări cu Absolutul. În schimb, ea îi cere celui ivit „din forma cea dintâi” să devină muritor. Luceafărul acceptă sacrificiul, fără nicio ezitare, fiind gata să schimbe nemurirea în soarta efemeră a omului muritor. Pastel cosmic;
---	--	--

TEXT TABLOUL II (44-64)	IDILA PĂMÂNTEANĂ DINTRE CĂTĂLIN ȘI CĂTĂLINA
În vremea asta Cătălin, Viclean copil de casă, Ce umple cupele cu vin Mesenilor la masă, Un paj ce poartă pas cu pas A-mpărătesii rochii, Băiat din flori și de pripas, Dar îndrăzneț cu ochii, Cu obrăjei ca doi bujori De rumeni, bată-i vina, Se furișează pânditor Privind la Cătălina. Dar ce frumoasă se făcu Și mândră, arz-o focul; Ei, Cătălin, acu-i acu Ca să-ți încerci norocul. Și-n treacăt o cuprinse lin Într-un ungher degrabă. - Da' ce vrei, mări Cătălin? Ia du-t' de-ți vezi de treabă. - Ce voi? Aș vrea să nu mai stai Pe gânduri totdeauna, Să râzi mai bine și să-mi dai O gură, numai una. - Dar nici nu știu măcar ce-mi ceri, Dă-mi pace, fugi departe - O, de luceafărul din cer M-a prins un dor de moarte. Când fața mea se pleacă-n jos, În sus rămâi cu fața, Să ne privim nesățios Și dulce toată viața; Și ca să-ți fie pe deplin Iubirea cunoscută, Când sărutându-te mă-nclin, Tu iarăși mă sărută. Ea-l asculta pe copilaș Uimită și distrasă, Și rușinos și drăgălaș, Mai nu vrea, mai se lasă, Și-i zice-ncet: - Încă de mic Te cunoșteam pe tine, Și guraliv și de nimic, Te-ai potrivi cu mine... Dar un luceafăr, răsărit Din liniștea uitării, Dă orizon nemărginit Singurătății mării; Și tainic genele le plec, Căci mi le umple plânsul Când ale apei valuri trec Călătorind spre dânsul; Lucește c-un amor nespus, Durerea să-mi alunge, Dar se înalță tot mai sus, Ca să nu-l pot ajunge.	Este dominat de planul uman-terestru; Este legat prin tehnica alternanței de primul tablou al poemului; În ansamblul său, tabloul stă sub semnul unui cronotop limitat: timpul efemer, obiectiv, sugerat prin sintagma „în vremea asta” și spațiul închis, limitat, terestru, desemnat de sintagma „într-un ungher” – ambele simbolizând limitele și îngustimea destinului uman; Personajul focalizator dominant este Cătălin căruia i se adaugă Cătălina; <u>Secvențele poetice</u>: portretul lui Cătălin, lecția de amor a pajului de la curtea împărătească care ia forma unei vânători dominate de șiretenie / a unei capcane, dorul mistuitor de luceafăr ilustrat printr-un lamento tulburător; Surprinde idila dintre Cătălin cu Cătălina, într-un tablou dramatizat. Potretul pajului se conturează în termeni/sintagme populare, fiind o replică antitetice a luceafărului. Originea obscură a personajului, limbajul său marcat de clișee verbale de proveniență rustică, idealul său de iubire accentuează această antiteză. Caracterizarea directă a pajului realizată din perspectiva naratorului este dublată de monologul interior – autoadresare la pers a II-a -a. Cătălin este pajul „Cu obrăjori ca doi bujori / De rumeni...” – îmbujorarea fiind semnul vitațității care definește condiția omului comun – întruchiparea omului comun. Tuturor acestor determinări care circumscriu modelul uman inferior reprezentat de Cătălin li se adaugă perspectiva fetei de împărat care îl definește în registrul derizoriului ca fiind „guraliv și de nimic”, potrivit de se, astfel, cu ea. Dacă Luceafărul îi oferise fetei de împărat un destin de excepție într-un spațiu ideal, Cătălin îi propune, în schimb, o soartă comună, anonimă, obscură, în mijlocul unei lumi în care toți sunt asemeni, pierzându-și până și urmele care i-ar putea individualiza. Odată ce fetei de împărat i se atribuie un nume, ea dobândește o

- Dacă nu știi, ți-aș arăta Din bob în bob amorul, Ci numai nu te mânia, Ci stai cu binișorul. Cum vânătoru-ntinde-n crâng La păsărele lațul, Când ți-oi întinde brațul stâng Să mă cuprinzi cu brațul Și ochii tăi nemișcători Sub ochii mei rămâie... De te înalț de subsuori Te-nalță din călcăie;	Pătrunde trist cu raze reci Din lumea ce-l desparte... În veci îl voi iubi și-n veci Va rămânea departe... De-aceea zilele îmi sunt Pustii ca niște stepe, Dar nopțile-s de-un farmec sfânt Ce nu-l mai pot pricepe. - Tu ești copilă, asta e... Hai ș-om fugi în lume, Doar ni s-or pierde urmele Și nu ne-or ști de nume, Căci amândoi vom fi cumiști, Vom fi voioși și teferi, Vei pierde dorul de părinți Și visul de luceferi.	identitate de care devine conștientă. Deși este încă cutreierată de nostalgia iubirii ideale față de luceafăr, Cătălina învață lecția de iubire pământeană a celui de-o seamă cu ea, după cum sugerează și numele lor. Dorul mistuitor de luceafăr o tulbură pe fată, iar ea resimte mistuitor marea absență astrală pe care încearcă să o uite. Atrasă de jocul erotic înfățișat ca o vânătoare, Cătălina se lasă prinsă în capcana erotică și pare a adera la existența anonimă a oamenilor comuni, trăind în „cercul strâmt” al automatismelor, al cauzalității și al necesității care interzic accesul la ideal și eternitate. Ultima replică a lui Cătălin proiectează în viitor un model existențial, lipsit de strălucire și de vocația idealului absolut: „Căci amândoi vom fi cumiști/ Vom fi voioși și teferi/ Vei pierde dorul de părinți / Și visul de luceferi”. Asociază idila cu elegia, reliefând pendularea între real și ideal;
TEXT -TABLOUL III (65-85)		ZBORUL ASTRAL AL LUI HYPERION ȘI DIALOGUL CU DEMIURGUL
Porni luceafărul. Creșteau În cer a lui aripe, Și căi de mii de ani treceau În tot atâtea clipe. Un cer de stele dedesubt, Deasupra-i cer de stele - Părea un fulger ne'ntrerupt Rătăcitor prin ele. Și din a chaosului văi, Jur împrejur de sine, Vedea, ca-n ziua cea dentâi, Cum izvorau lumine;	Ei numai doar durează-n vânt Deșerte idealuri - Când valuri află un mormânt, Răsar în urmă valuri; Ei doar au stele cu noroc Și prigoniri de soarte, Noi nu avem nici timp, nici loc Și nu cunoaștem moarte. Din sânul vecinului ieri Trăiește azi ce moare, Un soare de s-ar stinge-n cer S-aprinde iarăși soare;	Este dominat de planul universal-cosmic; Urmând legile simetriei clasice, planul uman-terestru este prezentat indirect, în discursul Demiurgului; Se află într-o relație de simetrie/ înlănțuire cu tabloul I și de alternanță cu tabloul II; Coordonatele spațio-temporale sunt infinite, situate în antiteză cu tabloul II; Personajele focalizatoare ale căror voci răsună într-ale „haosului văi” sunt Hyperion și Demiurgul; Secvențele tabloului: zborul astral/sideral, grandioasa cosmogonie, dialogul dintre Hyperion și Demiurg în Absolut, lectia de cunoștere pe care i-o oferă Demiurgul, refuzul dezlegării de nemurire; Zborul astral al lui Hyperion se relevă a fi o călătorie inversă pe axa

Cum izvorând îl înconjur Ca niște mări, de-a-notul... El zboară, gând purtat de dor, Pân' piere totul, totul;	Părând pe veci a răsări, Din urmă moartea-l paște, Căci toți se nasc spre a muri Și mor spre a se naște.	temporală și spațială care reface (în sens invers) istoria universului. Pornind din lumea creată de Demiurg spre locul unde trăiește Tatăl, Luceafărul intră în sfera Absolutului spațial și temporal unde clipa și vecia devin una, iar reperele spațiale sunt abolite. Rupt de lumea fizică, Luceafărul se dematerializează treptat, recuperează starea originală și redevine daimon (entitate arhaică, duală, eternă cu rol mediator între lumea muritorilor și cea a zeilor), ființă cosmică - Zburător care ia în stăpânire lumea de sus, nemărginirea celestă, apoi „ fulger ne-ntrerupt ” (lumină fără apunere la hotarul dintre materie și nematerie), iar, în cele din urmă, „ gând purtat de dor ” (spirit pur, făptură a primei creații), redevine Hyperion- „cel care merge deasupra” . El este așadar înrudit prin natura/esența sa cu Demiurgul pe care-l numește „Părinte”și „Doamne”.
Căci unde-ajunge nu-i hotar, Nici ochi spre a cunoaște, Și vremea-ncearcă în zadar Din goluri a se naște.	Iar tu, Hyperion, rămâi Oriunde ai apune... Cere-mi cuvântul meu dentâi - Să-ți dau înțelepciune?	
Nu e nimic și totuși e O sete care-l soarbe, E un adânc asemenea Uitării celei oarbe.	Vrei să dau glas acelei guri, Ca dup-a ei cântare Să se ia munții cu păduri Și insulele-n mare?	
- De greul negrei vecinicii, Părinte, mă dezleagă Și lăudat pe veci să fii Pe-a lumii scară-ntreagă;	Vrei poate-n faptă să arăți Dreptate și tărie? Ți-aș da pământul în bucăți Să-l faci împărăție.	
O, cere-mi, Doamne, orice preț Dar dă-mi o altă soarte, Căci tu izvor ești de vieți Și dătător de moarte;	Îți dau catarg lângă catarg, Oștiri spre a străbate Pământu-n lung și marea-n larg, Dar moartea nu se poate...	
Reia-mi al nemuririi nimb Și focul din privire, Și pentru toate dă-mi în schimb O oră de iubire...	Și pentru cine vrei să mori? Întoarce-te, te-ndreaptă Spre-acel pământ rătăcitor Și vezi ce te așteaptă.	
Din chaos, Doamne,-am apărut Și m-aș întoarce-n chaos... Și din repaos m-am născut, Mi-e sete de repaos.	În locul lui venit din cer Hyperion se-ntoarce Și, ca și-n ziua cea de ieri, Lumina și-o revarsă.	
- Hyperion, ce din genuni Răsai c-o-ntreagă lume, Nu cere semne și minuni Care n-au chip și nume;		

temporală și spațială care reface (în sens invers) istoria universului. Pornind din lumea creată de Demiurg spre locul unde trăiește Tatăl, Luceafărul intră în sfera Absolutului spațial și temporal unde clipa și vecia devin una, iar reperele spațiale sunt abolite. Rupt de lumea fizică, Luceafărul se dematerializează treptat, recuperează starea originală și redevine daimon (entitate arhaică, duală, eternă cu rol mediator între lumea muritorilor și cea a zeilor), ființă cosmică - Zburător care ia în stăpânire lumea de sus, nemărginirea celestă, apoi „ fulger ne-ntrerupt ” (lumină fără apunere la hotarul dintre materie și nematerie), iar, în cele din urmă, „ gând purtat de dor ” (spirit pur, făptură a primei creații), redevine Hyperion- „cel care merge deasupra” . El este așadar înrudit prin natura/esența sa cu Demiurgul pe care-l numește „Părinte”și „Doamne”.
Grandioasa viziune cosmogonică are în centru ideea că lumea se naște din haos, întemeiată pe teoria kantiană a pluralității universurilor, a genezei continue: nașterea lumilor este văzută ca o revărsare miraculoasă de materie siderală, ca o izvorâre continuă a luminii (motivele cosmogonice : al cercului rotitor, al izvorârii, al apelor primordiale).
Dialogul cu Demiurgul și lecția de cunoaștere pe care i-o oferă acesta este alcătuită după modelul rugăciunii creștine și constă în întrebări, cereri și cuvinte de preamărire. Aici, unde Ființa și Neființa sunt virtuale, unde Nimicul și Totul se identifică în Absolut, sălășluiește Demiurgul.
Hyperion îi adresează Demiurgului ruga pătimasă de a-l dezlega de condiția de nemuritor în care se simte nefericit și apăsător de propria eternitate. El dorește condiția fragilă de muritor pentru a trăi o oră de iubire. Istovit de povara eternității și de a ține lumile în ființă prin puterea gândului, Hyperion aspiră spre mistuirea într-o oră pătimașă de iubire, iar apoi la repaosul veșnic. Tatăl îi refuză dorința, pentru că împlinirea ei ar însemna prăbușirea întregului univers, alterarea echilibrului lumii. Răspunsul său lucid și impersonal îi revelează că

Tu vrei un om să te socoți Cu ei să te asameni? Dar piară oamenii cu toți, S-ar naște iarăși oameni.	moartea și viața sunt relative în lumea de jos, iar blestemul omenirii este neodihna întru eternitate, povara prigonirilor de soarte, nestatornicia, alteritatea, reluarea acelorași cicluri existențiale. Compararea destinului umanității cu rotitoarele anotimpuri, cu valurile trecătoare, cu părelnica eternitate a sorilor copleșește prin tragismul tulburător al viziunii poetice. Creatorul Absolut îi oferă alte destine compensatorii în schimbul condiției de muritor: puterea creatoare și înțelepciunea - înțeleptul, harul poetic - artistul, puterea judecății și a dreptății sau puterea armată - cezarul, iar sentința este definitivă: „Dar moartea nu se poate”. Acestea sunt doar ipostaze particulare ale geniului capabil să se arate în mii de fețe. Demiurgul îi arată, astfel, că dispariția sa este imposibilă, întrucât el face parte dintr-un tot inseparabil alături de Creatorul lui. Refuzul Demiurgului este motivat și de lipsa de sens a dorinței lui Hyperion, care nu se poate strămuta în ordinea efemeră a lumii fenomenale supuse nașterii, devenirii și morții. O asemenea schimbare ar însemna negarea puterii Demiurgului. Ultimul argument al Demiurgului care-l determină pe Hyperion să-și asume irevocabil, demn și lucid destinul în Absolut este îndemnul de a privi spre pământ, către lumea pieritoare a iubirilor efemere, pentru a vedea că pentru el nu mai există loc. Alături elemente de pastel cosmic cu poemul cosmogonic, elegia și meditația filosofică asupra genezei și stingerii universului;
TEXT- TABLOUL IV (86-98)	IDILA PĂMÂNTEANĂ DINTRE CĂTĂLIN ȘI CĂTĂLINA
Căci este sara-n asfințit Și noaptea o să-nceapă; Răsare luna liniștit Și tremurând din apă Și umple cu-ale ei scânteii Cărările din crânguri. Sub șirul lung de mândri tei	Miroase florile-argintii Și cad, o dulce ploaie, Pe creștetile-a doi copii Cu plete lungi, bălaie. Ea, îmbătăta de amor, Ridică ochii. Vede Luceafărul. Și-ncetișor Disociază planul uman-terestru de cel universal-cosmic și le separă irevocabil prin retragerea definitivă a luceafărului în lumea lui și integrarea fetei de împărat în cadrul limitat al planului terestru; Secvențele tabloului: -pastelul nocturn - monologul lui Cătălin,

Ședeau doi tineri singuri: - O, lasă-mi capul meu pe sân, Iubito, să se culce Sub raza ochiului senin Și negrăit de dulce; Cu farmecul luminii reci Gândirile străbate-mi, Revarsă liniște de veci Pe noaptea mea de patimi. Și de asupra mea rămâi Durerea mea de-o curmă, Căci ești iubirea mea dentâi Și visul meu din urmă. Hyperion vedea de sus Uimirea-n a lor față: Abia un braț pe gât i-a pus Și ea l-a prins în brațe...	Dorințele-i încrede: - Cobori în jos, luceafăr blând, Alunecând pe-o rază, Pătrunde-n codru și în gând, Norocu-mi luminează! El tremură ca alte dăți În codri și pe dealuri, Călăuzind singurătăți De mișcătoare valuri; Dar nu mai cade ca-n trecut În mări din tot înaltul: - Ce-ți pasă ție, chip de lut, Dac-oi fi eu sau altul? Trăind în cercul vostru strâmt Norocul vă petrece, Ci eu în lumea mea mă simt Nemuritor și rece.	-asumarea destinului terestru -cea de-a treia invocație a fetei de împărat -răspunsul luceafărului; Tabloul se deschide cu pastelul terestru contemplat cu tulburare din depărtările atemporale de către Hyperion care și-a reluat locul său din cer. Cadrul nocturn, paradisiac și protector sacralizează iubirea Cătălinei cu Cătălin (motivul nocturn, selenar, acvatic - codrul, copacul sacru-teiul, cuplul original) care refac cuplul adamic. Monologul lui Cătălin, spiritualizat și înnobilit prin iubire, are tonalitatea tulburătoare a unei confesiuni erotice în care tânărul se adresează fetei. Erosul dobândește valoare cognitivă și inițiativă. La rândul ei, Cătălina se împacă cu condiția de muritoare. Condiția umană apare înnobilită prin iubire, iar sentimentul este salvat de la banalitate , chiar dacă destinul celor doi se împlinește sub semnul norocului și în cercul strâmt al ființei. Cei doi îndrăgostiți dau valoare și sens existenței lor efemere prin împărtășirea sentimentului erotic . Cea de-a treia invocație a fetei de împărat nu mai este acea chemare a unei iubiri peste fire, ideale, dar imposibile, ci o încercare de a-și proteja fragila fericire, de a-și lumina norocul schimbător încredințat unui astru favorabil (motivul stelei cu noroc). Luceafărul este invocat acum ca zeitățe care poate ocroti iubirea efemeră a omului. Replica care încheie poemul aparține luceafărului și exprimă durerea nemărginită a îndrăgostitului, a cărei iubire a fost disprețuită de către omul comun, numit simbolic „chip de lut”. Cu dispreț și detașare superioară, luceafărul definește apoi condiția umană, limitată – al cărei exponent de marcă este preafrumoasa fată de împărat - prin simbolul geometric al „cercului strâmt” (figură plană, opusă sferei prin care este reprezentat universul totalizator al luceafărului), punând-o sub semnul norocului efemer, al hazardului. În antiteză cu mulțimea oamenilor comuni, geniul are un alt statut - Hyperion și-a asumat definitiv condiția eternității și modelul apolinic al existenței. Asociază pastelul și idila terestră cu meditația filosofică;
--	--	--

